

DIVAT-, JELMEZ- ÉS DÍSZLETTERVEZŐ SZAKMA (5 0212 16 02)
JELMEZ- ÉS DÍSZLETTERVEZŐ SZAKMAIRÁNY
PROJEKTFELADAT (BEADANDÓ) KÖVETELMÉNYEK

A vizsgatevékenység megnevezése: **Divat-, jelmez- és díszlettervező (Jelmez- és díszlettervező)** (290 perc)

I. vizsgarész: **Portfólió prezentálása** (20 perc)
Értékelési súlyaránya a projektfeladaton belül: 20%.

A portfólió a tanulmányok idején készült, az oktatók által értékelt szakmai és rajzi feladatokat tartalmazó dokumentum. Digitálisan A/4-es méretben minimum 150 dpi felbontásban.

Portfólió tartalma:

Tanulmányrajz tárgyábrázolás, portré, egészalak témakörben és lendületes mozdulatrajzok készítése grafitceruzával vagy rajzszénnel és tetszőleges színes technikával (10 db, A/3 méretben). Szakmai tervek készítése, tervezési folyamatok bemutatása (10 db, az oktató által megadott témában, méretben és technikával).

Az oktatás idején a tárgy- és emberábrázolás témakörébe tartozó rajzi feladatok, valamint a szakmai tervezési feladatok megvalósítási folyamatait bemutató művek, tanulmányok mappába rendezve vagy digitalizálva és a vizsgán prezentálva.

Portfólió leadási határideje:

2026. május 15. (péntek)

Portfólió leadás módja:

2026. május 15. (péntek) határidővel digitálisan az erre létrehozott Classroom felületre szükséges feltölteni, valamint a mappákat a manuálisan készült munkákkal a projektfeladat, ill. portfólió prezentáció vizsgarész napján minden vizsgázónak be kell mutatni.

(Abban az esetben, ha a vizsga napján a manuális munka nincs a vizsga helyszínén, a vizsgázó teljesítménye nem értékelhető, erre a vizsgarészre 0 pontot kap.)

III. vizsgarész: **Díszlet(ek) és jelmezek tervezése teljes tervdokumentációval az utolsó tanév szakmai óráin (vizsgaremek) és ennek prezentálása.** (30 perc)

Értékelési súlyaránya a projektfeladaton belül: 50%.

- A vizsgázó tanulmányainak utolsó évfolyamán az oktatótól kapott irodalmi mű alapján, díszlet(ek) és jelmezek tervezési munkafolyamatának feldolgozását hajtja végre. A díszlet- és jelmeztervezés időintervalluma előre meghatározott a vizsgázó számára.
- Az oktató által megadott téma egyedi módon történő feldolgozása az utolsó tanév szakmai óráin történik.

- A vizsgázó a megadott téma alapján a díszlet(ek) és jelmezek terveit önállóan készíti. A díszlet(ek) és jelmezek tervezési folyamatát dokumentálja. A díszlet makettjét és a kivitelezett jelmezt önállóan készíti el és a vizsgán bemutatja, mellyel igazolja a tanulmányok során megismert és elsajátított készségek komplexitását.
- A vizsgamunka kivitelezésének folyamatát az oktatók az általuk megjelölt időszakokban konzultáció után véleményezik és értékelési javaslatot készítenek.
- Tervdokumentáció tartalma: Inspirációs képek, forrásanyag, vázlatrajzok, színes jelmeztervek és díszlettervek (látványrajzok), alaprajzok és részletrajzok, anyagminták, költségvetés, az oktató által megadott méretben tetszőleges technikával, papírformában és fotózva, digitalizálva.
- **Prezentáció:** A vizsga napján a vizsgázó az elkészült díszlet makettjét (1:50 vagy 1:25 méretarányban) és a kivitelezett jelmezt, valamint annak dokumentációját bemutatja vizsgabizottság számára.

Tervezési témák:

Szophoklész: Oidipusz király

Való igaz csudálatos história ama Nimwégai Máriaóól ki hét hosszú esztendőön által cimborált és bujálkodott vala egy kanördöggel (Középkori mirákulum játék, ismeretlen szerző)

Philip Glass: Akhnaten

Friedrich Dürrenmatt: Az öreg hölgy látogatása

Vizsgatéma:

A fent felsorolt művekből választott darab díszlet- és jelmezterveinek elkészítése, vizsgadokumentáció formában való prezentálása.

A tervezésnél vegye figyelembe az alábbi szempontokat:

- A választott korszak/téma stílusjegyeinek, jellegzetességeinek bemutatása.
- Modern feldolgozás lehetőségei, megoldásai.
- Szabad asszociációk a választott színdarab alapján.

A vizsgamunka során elkészítendő a választott mű főbb szereplőjének jelmezterve és díszletképe. A gyakorlati vizsgafeladat során **egy karakter** jelmezterve kivitelezésre kerül, valamint a díszlettervek közül **egy kép makett** formájában készül el. A jelmezek tervezése során fontos szempont a kosztümök kivitelezhetősége és hordhatósága, valamint törekedni kell a kreatív, ötletes, művészi megoldásokra. A díszlet tervezése során fontos szempont az adott színpadtechnikai lehetőségek figyelembevétele, a díszletváltozások megoldásainak átgondolása, a választott mű dramaturgiai, stílusbeli törvényszerűségeinek figyelembevétele.

A vizsgadokumentáció elválaszthatatlan részét képezik:

- tervezési koncepció bemutatása,
- jelenet-, szereplő-, kellék- és bútorlista,
- díszlet és jelmez leírások (a tervezés során felmerült díszlet- és jelmez kivitelezési technikai megoldások rövid ismertetése),
- a díszlet és jelmeztervek vázlatai,

- a kidolgozott látványtervek,
- alaprajzok 1:50 léptékarányban,
- 1 db tetszőlegesen kiválasztott díszletelem 1:25 vagy 1:10 léptékarányú részletrajza,
- anyagminták és műhelyrajzok,

A vizsgamunka részei:

- vizsgadokumentáció,
- a kivitelezett jelmezeiről és makettjeiről készített fotók,
- 1 db kivitelezett kosztüm,
- 1 db látvány-makett 1:50 léptékarányban.

A megjelenítéshez szükséges alapanyagok, kellékek és kiegészítők beszerzése a vizsgázó feladatát képezi.

A vizsgadokumentáció MŰVÉSZETI RÉSZÉNEK tartalma

A vizsgadokumentáció formai követelményei

A dokumentáció A/4-es méretben, 150 dpi felbontásban készüljön, az összefűzött dokumentációban álló vagy fekvő tájolásban.

1. Művészeti rész (Tartalma, összeállítás sorrendje)

- **Előlap:** számítógéppel készítve, a vizsgamunka hangulatával harmonizáló cím oldallal. Téma címe, vizsgázó neve, a képzés megnevezése, évszám: 2026. (mellékelte .ai minták/sablonok az osztály tervezési classroom-jában kerülnek feltöltésre!)
- **Szöveges rész:** számítógéppel írva 2 oldal. A dokumentáció A/4-es nagyságú lapra készüljön, 12-es méretű, a témához kapcsolható, jól olvasható betűtípussal. Egy oldal minimálisan 25 sort tartalmazzon.
 1. Tervezési koncepció min. 1 oldalban.
 2. Díszlet és jelmezleírás min. 1 oldalban. Fontos, hogy a kivitelezés (színpadra-állítás) szempontjai kerüljenek bemutatásra.
- **Gyűjtés:** a darab mondanivalóját, a díszlet- és jelmezek tervezési koncepcióját hűen illusztráló moodboard, vizuális inspiráció összeállítása. Min. 3-5 oldal A/4 méretben szerkesztett digitális formában.
- **Jelmez vázlatok:** a választott darab fő karaktereiről fekete/fehér, vagy színes vázlatok. (Szabadon választott technika, lehet ceruza, toll-rajz, digitális formában.)
- **Jelmez látványtervek:** a vázlatok alapján kidolgozott színes látványtervei a főbb figurákról. (Szabadon választott technika zsírkréta és színes ceruza kivételével, lehet akvarell, tempera, kollázs, applikációk, vegyes technika, digitális.)
- **Díszlet vázlatok:** a választott darab minden színpadképéről fekete/fehér, vagy színes vázlatok. (Szabadon választott technika, lehet ceruza, toll-rajz, digitális formában.)
- **Díszlet látványtervek:** a vázlatok alapján kidolgozott színes látványtervei a főbb színpadképekről. (Szabadon választott technika zsírkréta és színes ceruza kivételével, lehet akvarell, tempera, kollázs, applikációk, vegyes technika, digitális.)

2. Műszaki rész:

- **Jelmez anyagminták:** A jelmeztervekhez tartozó anyagminták összegyűjtése, prezentálása.
- **Jelmez műhelyrajz:** a kivitelezésre kerülő jelmezterv műhelyrajza.
- **Jelmez költségvetés:** a kivitelezendő jelmez anyagköltségeinek feltüntetése.
- **Díszlet alaprajzok:** A színpadképek 1:50 léptékű méretarányos műszaki rajzai. (A kiválasztott színház meglévő alaprajzára szerkesztve.)
- **Díszlet részletrajz:** A díszlet egy kiválasztott díszletelemének, 1:25 léptékű műszaki részletrajzának elkészítése.

3. A vizsgadokumentáció formai követelményei

- **A dokumentációt digitális formában kell elkészíteni, amely tartalmazza a manuálisan és digitálisan elkészített elemeket egyaránt. A manuálisan készített terveket, rajzokat a vizsgán egy mappában összerendezve kell bemutatni.**
- **A kész dokumentációt összefűzött.pdf formájában kell feltölteni a vizsga lebonyolítására létrehozott Szakmai vizsga 2026 esti jelmez és díszlet elnevezésű Google Classroom felületére.**

A vizsgázó a classroom-on keresztül adja be vizsgamunkáját, a megadott szempontok szerint.

A vizsgamunka művészeti és kivitelezési paraméterei

1. Jelmez-kivitelezés

Az elfogadott terv megvalósításának ütemezése:

- **Szabásminták elkészítése, szabás:**
Az elfogadott tervek alapján a kiválasztott jelmez 1 ruhadarabjának saját kezűleg való kivitelezése és annak eredeti méretű szabásmintájának elkészítése, amely az elbíráláskor kerül meghatározásra. A jelmez többi ruhadarabja bármely más módon előállítható (turkálók, varratás stb.).

2. Díszlet makett

A díszlet vizsgafeladat gyakorlati része a díszlet látvány-makett, melyet 1:50 léptékben kell elkészíteni.

3. Fotó dokumentáció

A kivitelezésre kerülő jelmez és makett fotódokumentációja.

Vizsgaremek dokumentáció leadási határideje:

2026. május 15. (péntek)

Vizsgaremek dokumentáció leadás módja:

2026. május 15. (péntek) határidővel digitálisan az erre létrehozott Classroom felületre szükséges feltölteni, valamint a mappákat a manuálisan készült munkákkal a vizsgaremek prezentáció vizsgarész napján minden vizsgázónak be kell mutatni.

(Abban az esetben, ha a vizsga napján a vizsgadokumentáció manuálisan készített része mappába rendezve nincs a vizsga helyszínén, a vizsgázó teljesítménye nem értékelhető, erre a vizsgarészre 0 pontot kap.)

Elkészült vizsgaremek leadási határideje:

2026. május 15. (péntek)

(Abban az esetben, ha a vizsga napján a vizsgaremek dokumentáció és az elkészült vizsgaremek nincs a vizsga helyszínén, a vizsgázó teljesítménye nem értékelhető, erre a vizsgarészre 0 pontot kap.)